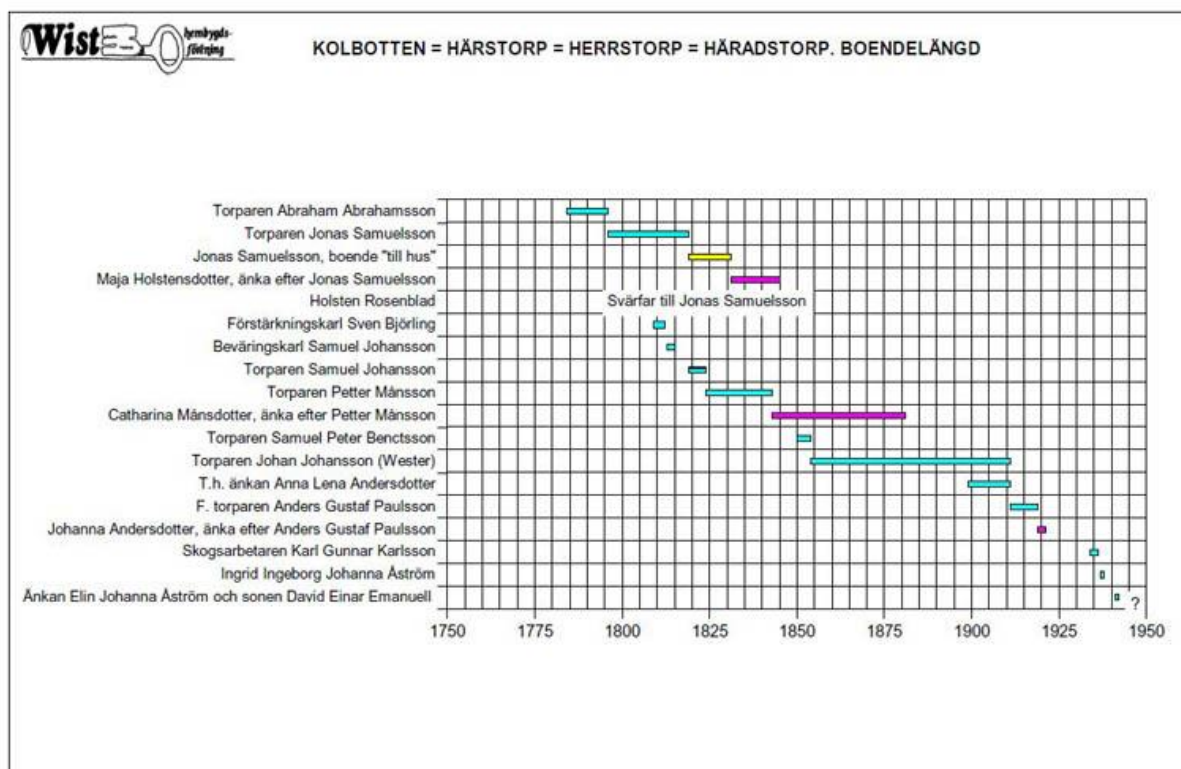


# Boendelängd för torpet Kolbotten under Torpa / Bjärka-Säby.

För Whbf 2016-04-24 /HH



## Översiktlig boendelängd

### 1784-1796

Torparen Abraham Abrahamsson \*1752-05-19 i Svinstad (Bankekind).

h. Lena Eliaedotter \*1758-12-07 i Vist (Pinnerum).

s. Jonas \*1784-05-07 i Grebo.

s. Abraham \*1793-07-14 i Grebo.

Abraham var torpare i Härstorp 1795 då den första husförhörlängden upprättades i Grebo. Men Abraham hade kommit till Härstorp tidigare, exakt när vet vi inte, men han bodde här vid sonen Jonas födelse 1784.

Familjen flyttade 1796 till Vist.

### 1796-1819

Torparen Jonas Samuelsson \*1751-01-29 i Landeryd<sup>1</sup>.

h. Maja Holstensdotter \*1763-10-31 i Grebo.

Gifta 1785.

d. Anna \*1790-06-29 i Vist.  
s. Samuel \*1793-07-15 i Vist.  
d. Maja Stina \*1796-03-11 i Vist.  
d. Eva \*1799-03-21 i Grebo.  
d. Catharina \*1801-05-30 i Grebo.

Familjen inflyttade 1796 från Nytorpet i Vist.  
Dottern Eva avled 1799-07-17 i magplåga.  
Dottern Maja Stina avled 1809-02-28 i bröstfeber (lunginflammation).  
Sonen Samuel flyttade till Vist 1813. Se nedan.  
Dottern Anna flyttade till Vist 1806. Se nedan.  
Dottern Catharina flyttade till Vist 1819.  
Omkring 1819 övertogs torpet av sonen Samuel. Jonas och Maja bodde kvar på Herrstorp till hus till sin död.  
Jonas Samuelsson avled 1831-04-11 i reumatisk feber.  
Maja Holstensdotter avled 1845-02-16 i bröstfeber (lunginflammation)

#### 1796-1799

Holsten Rosenblad \*1725.  
h. Anna Jonsdotter \*1731.

Holsten och Anna var föräldrar till ovannämnda Maja Holstensdotter. Holsten hade i yngre år varit soldat i Sjöbacka. Paret inflyttade 1796 från Vist.  
Anna Jonsdotter avled 1799-01-20 i lungshot.  
Efter hustruns död flyttade Holsten Rosenblad tillbaka till Vist 1799.

#### 1809-1812

Sven Björling \*1781-08-05 i Värna.  
h. Anna Jonsdotter \*1790-06-29 i Vist (Nytorpet).  
Gift 1809-10-29.

s. Jonas Petter \*1811-03-27 i Grebo.

Anna var dotter till ovannämnde torpare Jonas Samuelsson. Hon lämnade föräldrahemmet som 16-åring 1806 och återvände 1809 som gift tillsammans med maken, förstärkningskarlen Sven Björling. Äktenskapet med Anna Jonsdotter var Sven Björlings andra. Paret flyttade 1812 till Sundtorp. Sven Björling slutade sina dagar 1853-10-18 som avdragare och f.d. trosskusk.

#### 1813-1815

Beväringskarl<sup>2</sup> Samuel Johansson \*1793-07-15 i Vist.

Samuel var son till ovannämnde torpare Jonas Samuelsson. Han inflyttade enligt

församlingsboken 1813 från Vist som beväringsskarl, flyttade 1815 åter till Vist. Sannolikt var Samuel under denna tid förlagd i fält men i kyrkboken skriven i föräldrahemmet. 1819 återvände han för att ta över torpet efter fadern, se nedan.

#### 1819-1824

Torparen Samuel Johansson \*1793-07-15 i Vist  
h. Anna Maj Svendsdotter \*1794-11-07 i Vist.<sup>3</sup>  
Giftn 1819-12-26.

d. Catharina Lovisa \*1820-10-16 i Grebo.  
s. Johan (Johannes) \*1822-10-20 i Grebo.  
d. Christina Lovisa \*1823-11-14 i Grebo.

Dottern Catharina Lovisa avled 1821-09-25 i kikhosta.  
Sonen Johannes avled 1823-01-19 i bröstfeber.  
Dottern Christina Lovisa avled 1824-02-04 i bröstfeber.

Samuel hade vuxit upp på Herrstorp men lämnat föräldrahemmet 1805. 1813-1815 hade han varit beväringsskarl. 1819 återvände han till föräldrahemmet och övertog torpet. Samma år gifte han sig med Anna Maj Svendsdotter från torpet Hagen under Säby i Vist.

Samuels och Anna Majs liv på Herrstorp blev synnerligen olyckligt. Under tre års tid föddes tre barn som alla dog före ett års ålder. Samuel och Anna Maj flyttade 1824 till Vist och övertog torpet Hagen efter Samuels svärfar Sven Holstensson.

Torpet Herrstorp övertogs av Samuels svåger Petter Månson, gift med Samuels syster Catharina.

#### 1824-1843

Torparen Petter Månsson \*1793-07-02 i Vist.  
h. Catharina Jonsdotter \*1801-05-30 i Grebo.  
Giftn 1824-11-28.

d. Maja Lisa \*1827-01-31 i Grebo.  
s. Peter Magnus \*1828-11-30 i Grebo.  
s. Anders Petter \*1830-10-27 i Grebo.  
d. Catharina \*1835-12-19 i Grebo.  
d. Johanna \*1837-10-24 i Grebo.  
d. Johanna Charlotta \*1841-05-20 i Grebo.

Petter inflyttade 1824 från Tjugumålen, Catharina samma år från Vist. Catharina var född på Härstorp, hon var dotter till den tidigare torparen Jonas Samuelsson.  
Sonen Peter Magnus avled 1829-01-12 i slag.  
Dottern Johanna avled 1839-04-09 i kikhosta.  
Sonen Anders Petter flyttade 1850 till St. Tjugumålen.

Dottern Maja Lisa flyttade 1851 till St. Tjugumålen.  
Dottern Johanna Charlotta flyttade 1856 som piga till Stora Målen.  
Petter Månsson avled 1843-10-03 i utsot.  
Catharina Jonsdotter avled 1881-12-25 i vattensot.

En detaljerad bouppteckning<sup>4</sup> finns efter Petter Månsson. **Sammanfattning:** Fattigt! Djur: En kviga, en sugga och två grisar. Det hade kanske funnits en häst, nu fanns en oberedd hästhud. Skulderna översteg tillgångarna.

I husförhörslängden från 1850-1855 är torpareänkan Catharina Jonsdotter antecknad som fattighjon. Hon överlevde sin make i 38 år och bodde kvar på Herrstorp till sin död 1881-12-25.

#### 1850-1854

Torparen Samuel Peter Benctsson \*1816-08-05 i Vist.  
h. Helena Sofia Andersdotter \*1820-07-24 i Grebo.  
Giftnummer 1852-03-05.

Samuel Peter inflyttade 1850 från Vist.  
Helena Sofia kom till Härstorp 1851 från Vist som piga.  
Paret flyttade 1854 till Nysätter, utvandrade 1857 till Amerika.

#### 1854-1911

Torparen Johan Johansson (Wester) \*1825-11-27 i Vårdsnäs.  
h. Johanna Persdotter \*1828-06-29 i Grebo.  
Giftnummer 1854-02-03.

s. Johan Alfred	*1853-01-03 i Vist.
s. Carl Gustaf	*1854-11-25 i Grebo.
d. Inga Lisa	*1855-10-17 i Grebo.
s. Anders Petter	*1857-12-08 i Grebo.
d. Clara Sophia	*1859-12-17 i Grebo.
d. Johanna Christina	*1861-09-26 i Grebo.
s. Carl August	*1863-05-19 i Grebo.
d. Emma Christina	*1866-01-03 i Grebo.
d. Carolina Wilhelmina	*1869-06-18 i Grebo.
s. Frans Oscar	*1872-03-19 i Grebo.

Johan Johansson med hustru och sonen Johan Alfred inflyttade 1854 från Vist.

Sonen Carl Gustaf avled 1854-12-22.  
Dottern Inga Lisa avled 1856-03-11.  
Dottern Clara Sophia avled 1860-12-14.  
Dottern Johanna Christina avled 1862-07-14.

Sonen Johan Alfred flyttade 1869-10-31 till Vist.  
Sonen Anders Petter flyttade 1874-10-12 till Vist.  
Dottern Emma Christina avled 1873-05-23 i hjärnfeber och slag.  
Sonen Carl August flyttade 1880-10-25 till handlanden P. G. Andersson i Hamradal i Vist.  
Dottern Carolina Wilhelmina flyttade 1885-10-24 till Östra Tollstad.  
Sonen Frans Oscar flyttade 1887-10-15 till Vist.  
Johanna Persdotter avled 1901-09-29 i ålderdomsbräcklighet.  
Johan Johansson (Wester) avled 1911-03-20 i ålderdomsbräcklighet.

I husförhörlängden för 1881-1890 är Johan och Johanna antecknade som mantalsfria. I församlingsboken för 1900-1908 är de antecknade som inhysesjon.

1888-01-01 överfördes Kolbotten från Grebo till Vist socken. Hur påverkades Johan och Johanna? Om inte annat blev vägen till kyrkan en annan. Avståndet fågelvägen mellan Kolbotten och Grebo kyrka är ca. 4,5 km. mellan Kolbotten och Vist kyrka 8,4 km.

#### 1899-1911

T.h. änkan Anna Lena Andersdotter \*1833-11-25 i Vist.

Anna Lena inflyttade från St. Tjugumålen 1899-11-01. Hon var änka efter förre torparen Johannes Andersson i St. Tjugumålen som avlidit 1898-07-14.

1911 flyttade Anna Lena till Källsätters fattighus (som vid den här tiden förestods av syster Selma).

#### 1911-1921

f. torparen Anders Gustaf Paulsson \*1848-09-15 i Björsäter.

h. Johanna Andersdotter \*1845-11-11 i Yxnerum.

Anders Gustaf och Johanna inflyttade 1911 från St. Tjugumålen där Anders Gustaf varit torpare

Anders Gustaf avled 1919-11-30, dödsorsak ålderdom, hjärnblödning och lunginflammation.

Johanna avled 1921-05-20 i hjärnblödning.

#### 1934-1936

Skogsarbetaren Karl Gunnar Karlsson \*1902-05-01 i Skeda.

Karl Gunnar inflyttade 1934 från Lostugan. Han flyttade 1936 som dräng till Karsnäs.

#### 1937-1938

Ingrid Ingeborg Johanna Åström \*1917-12-27 i Vist.

Ingrid Ingeborg Johanna var dotter till torparen David August Åström i Tjugumålen och dennes hustru Elin Johanna Paulsson. David August avled 1928-06-07. Ingrid Ingeborg Johanna lämnade föräldrahemmet i Tjugumålen 1936 och flyttade till Grebo. 1937 återvände hon till Vist, nu till Kolbotten.

I församlingsboken finns en något förbryllande anteckning med blyerts *Här bor änkan Åström nu, barn se ovan* (se ovan syftar på torpet Tjugumålen på samma sida i församlingsboken som Kolbotten). Det var kanske inte bara Ingrid Ingeborg Johanna som i praktiken bodde i Kolbotten.

Ingrid Ingeborg Johanna flyttade 1938 som hushållerska till livgrenadjär Karl Alfred Hjelm och dennes son jordbruksarbetaren Edvin Einar Hjelm i Berget under Götörp.

### Tiden efter 1938

Ovanstående uppgifter, från 1784 till 1939, är hämtade ur Grebos och Vists kyrkoböcker, främst husförhörslängder och församlingsböcker. Beträffande kyrkböckerna gäller 70 års sekretess och PUL (personuppgiftslagen). För Vist täcker den senaste ”öppna” församlingsboken Vist AIIa:4 perioden 1926-1939. Närmare nutiden än så kommer vi inte via kyrkböckerna.

Mantalslängden från år 1941 ger följande ögonblicksbild beträffande boende i Kolbotten:

*Änkan Åström, Elin Johanna f. Paulsson. \*1879-12-04 i Grebo.*

*Skogsarbetare Åström, David Einar Emanuell. \*1919-06-13 i Vist.*

Elin Johanna Åström var mor till *David Einar Emanuell* och till ovannämnda Ingrid Ingeborg Johanna Åström (1937-1938).

Var Elin Johanna Åström och sonen David Einar Emanuell de sista skrivna och permanent boende i Kolbotten? Mycket

talat för att så är fallet. Enligt M. Nordlund<sup>5</sup> var Kolbotten obebott 1948.

Kolbotten har in mot nutiden använts som fritidshus/sommarboende, men är i dag (2016) i miserabelt skick.

<sup>1</sup> Uppgift om födelse 1751-01-29 i Landeryd är hämtad i Grebo husförhörslängd AI:3 (1815-1820). Enligt Vist husförhörslängd AI:2 (1794-1799) var Jonas Samuelson född 1754 i Vist. Ingendera uppgiften går att styrka i födelse- och dopbok.

<sup>2</sup> Under det s.k. andra napoleonkriget 1812-1814 förstärktes krigsmakten med den s.k.

beväringen.

Ur Runeberg: Beväring. Ehuru den allmänna värnplikten (se Värnpligt) här i Sverige ständigt varit gällande såväl i lagen som i det allmänna medvetandet, funnos dock egentligen ej före 1812 några bestämda former, efter hvilka hon skulle tillämpas. Men vid nämnda års riksdag beslöts införandet af den nu gällande beväringssinrättningen, och det manskap, beväringen, som kan anskaffas genom densamma, fick till ändamål att i krigstid utgöra arméns förstärknings- och ersättningstrupper. Enligt beväringsslagen är hvarje yngling mellan 20 och 25 år, såsom tillhörande det allmänna beväringssmanskapet, skyldig att bära vapen till landets försvar. Befriade derifrån äro de, som af lyte, sjukdom osv.

[3](#) Enligt Vist födelse- och dopbok föddes Anna Maj 1794-11-07 och döptes till Anna Maria. Husförhörböckerna i Grebo anger felaktigt annat födelsedatum.

[4](#) Ref. v76475.b649.s1283.

[5](#) Ortnamnsregistret, Institutet för språk och folkminnen.

*Uppdaterad 2021-03-11*